

Føroya Sosial-Demokrat

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 9 Lýsingarprísur fyri mm: 20 oyru á 1. síðu, 15 oyru á 3. og 4. síðu Leygardagin 27. februar 1954. Blaðið verður blálagt á posthúsinum, og kostar kr. 3,20 + porto um fjórðingsárið 27. árg

Landshandilin avtíkin

SAMBANDIÐ, FÓLKAFLOKKURIN OG TJÓÐVELDISFLOKKURIN Í EINUM BÓLKI — 17-MANNA BÓLKI

AT Dýrka vörurnar fyri smámanninum.

AT Dýrka útgerðarvörur hjá fiskimonnum

AT forða fyri landsinnflytan av útgerðarvörum, ið er einasti vegur at gera útgerðina biligari og harvið böta um standingina hjá skipunum og inntøkuna hjá fiskimonnum.

AT svíkja allar útbygdinar við at sleppa teimum uppá fjall, so neyðsynjarvörurnar verða nógvar dýrari hjá teimum enn í stórbygdunum.

AT forkoma okkum rættin til státsstudningin til neyðsynjarvörum — hesin studningur var í 1951/53 kr. 974.510,40 — samstundis er Lögtingsstudningurin til at gera vörurnar biligari burturtíkin av meiralutanum. Hesin lögtingsstudningur var í 1951/52 kr. 660.999,96 og í 1952/53 kr. 420.333,26.

So kom landshandilin til endiliga avgerð.

Her hendi tað merkiliga, at Tjóðveldismenn fóru í leypin hjá sambandinum og fólkaflokkinum.

Ein vökur 17-mannagreipa.

Hvöss orð frá Klakksvíkingum

Myndugleikarnir lótu lækna Stærmoste doyggja í Starvinum, og teir hava vónað, at lækni Halvorsen skuldi verið deyður.

Føroysku myndugleikarnir kundu haft loyst læknamálið, men hava ikki ynskt málið loyst.

I syndaregistrinum, sum lækarnir sendu út á sinni, sögdu teir millum annað, at Norðoyingar vildu verða svíktir av lækna Halvorsen — higartil hevur tað verið Eysturoyingar, ið hava kent seg sviknar av lækna Højgaard.

Blóðini og hr. P. M. Dam.

Eikult dansk blóð, ið hava skrivað um málið, hava vilja gjørt tað politiskt, og eru hesi blóð helst ávirkað av Dagblaðnum og monnum, ið standa hesum blaði nær.

Dagblaðið höggur so ógviliga ofta eftir P. M. Dam. P. M. Dam er limur av sjúkrahússtjórnini. Norðoyingar hava vent sær til allar, ið hava haft ábyrgd í hesum máli, og tí varð sent boð til P. M. Dam um at koma norður og greiða frá málinum, og heitt varð á hann eins og hinar, at royna at gera teirra besta fyri at fáa eina loysn eftir fólksins vilja.

P. M. Dam kom norður og greiddi frá stöðuni. Ikki rørdi hann politikk út í greitin men sýndi ein ærligan vilja til at loysa málið, og tað eigur hann tókk uppiborna fyri og ikki skomm, slatur og sleg. Hóvdu allir, ið við ábyrgd sita, bert haft eitt lítið sindur av tí vilja, ið P. M. Dam hevur haft í hesum máli, hevði tað verið loyst fyri langt síðani; men í staðin fyri

hava teir spurt seg sjálvar, hvussu stóran mótvilja teir torðu at leggja fyri dagin.

Myndugleikarnir og lóginar.

I lógini um sjúkrahússtýrini stendur, at tað skal vera eitt stýri fyri hvørt sjúkrahús. Myndugleikarnir settu eitt stýri fyri øll sjúkrahúsini, og teir siga, at hetta er beint.

Teir, ið siga, at tað er beint við einum stýri, duga ikki, ella vilja ikki duga at lesa, og enn minni at skilja andan í lógini.

Kommunalu myndugleikarnir í Klakksvík.

Kommunalu myndugleikarnir í Klakksvík hava eisini nærum einmælt víst málinum stóran illvilja. Teir hava handlað beinleiðis ólógliga við at lata tann ólógliga setta kommunulækna fara av stað fáar dagar aftaná, at hann hevði sagt upp.

Teir hava frá fyrsta degi fært ábyrgdarleysa talu um lækna Halvorsen. Flestu av hesum monnum vórðu valdir inn í sóknarstýrið, tí teir sögdu seg at vera frægastu menn bæði á landi og sjógv. Teir hava roynst so frægir, at teir yvihövuð ikki skilja tað fólk, ið hevur valt teir.

Myndugleikarnir — politiið.

Myndugleikarnir hava frá fyrsta degi verið ímóti fólkinum. I einum einum demokratisk stýrdum landi, skuldi ein trúð, at 95 % av fólkinum var ein so avgjörður meiraluti, at har einki skuldi verið at tingast um —

fólkið fekk sín vilja, men gakk.

Vórðu politimennir í Tórshavn á lógligan hátt beittir eftir Norðoyingum?

Politimennir í Tórshavn við Nørager á odda eru nokk allir takksamir fyri, at tað var eitt sáttligt og friðarligt fólk, teir komu til.

Myndugleikarnir og lækarnir.

Teir sokallaðu mynduleikar hava í verunleikanum ongan myndugleika, har læknafelegið er við í leikinum. Læknafelegið sýnir ikki demokrati, men diktatur.

I læknafeleginum stendur, at ein lækni ikki hevur neyðugt at vera í læknafeleginum, og hevur innanríkisministerin loyvi til at geva einum tilíkum lækna allar tær rættigheittir, ið læknafelegið annars vil skerja tilíkum lækna.

Innanríkisministerin

hevur nú haft orðið í fólkatilgongund, og ein fær væl umbera hann, at hann hevur lurtað eftir, hvussu menn sum landslæknin og Hákon Djurhuus, og onkur annar, hava greitt frá málinum.

Innanríkisministerin hevur tó lovað at greiða meira gjølla frá málinum, og man tað vera einstýðandi við at hann ætlar at kanna, hvat 95 % arnir siga um málið, og tað eru menn fúsir til at geva honum.

Sjúkrahús-myndugleikarnir.

Sjúkrahússtórin, Johan Djurhuus, hevur blokerað sjúkrahúsið fyri tilgongd av nýggjum næmingum; men hetta er kanska eitt lið í niðurlegging av sjúkrahúsinum í Klakksvík.

Sjúkrahúseftirlitmaðurin í Klakksvík, O. F. Joensen, hevur haft gott hegni til at gera tað torført hjá læknum at virka við sjúkrahúsið, uttan so, at teir hava »dansað eftir hansara floytni«.

Tann seinasti lækni, hann fekk ríkið úr starvinum, var harri Ronnenberg.

Tað sær út í fólkaeygum sum at O. F. Joensen heldur seg eiga sjúkrahúsið í Klakksvík, og læknafeleginum eisini.

Frmh. 4. s.

ÚR KLAKKSVÍK

Klakksvík hósdagin

Lítið útróður hesa vikuna fyrsti rættligi útróðrardagur mikudagin.

Veðrið hevur hesa vikuna ikki roynst serliga væl. Fyrsti rættligi útróðrardagur var í gjár. Veðan lá frá

4—10.000 p. Nøkur úrslit frá mikudegnum. Brandur 6500 p. Eysturhóvdi 6000 Váðaklettur 5900 p. Eysturhóvdi 6000 og Stöðin 4600. Hósdagin var eingin bátur úti — veðrið var vánaligt hós-náttina, men hóskvöldið var dýrdarveður, góð veðurliit, so hóskvöldið legði útróðrarflotin til havs. »Grunn-ingur« fór við bátafiski sama dag. Ikki kom so nógvur fiskur uppá land í februar mánað, veðrið royndist ov illa. Smábátar hava roynt í fjórinum tá ein lóta hevur verið, eitt sløg av fiski hevur fingist.

Onnur tíðindi, skip á sleipustöð, skip komin og farin.

Nú verður síðsta hond lögd á skattaálíkingina, væntandi verður liðugt fyrst í komandi viku. Skattainntøkan er 6.060.000 kr. ½ milj. minni enn í fjór. Líknast skulu 606.000 kr. Kommunan er farin undir at breidka vegin Fornagarðar—Vág, annars eru nógvar henlur í arbeiði ymsastaðni á landi. — »Vælfarið« og »Bearnese« standa á beding. »Borgin« hevur verið her fór suður aftur til Vágs hósdagin. Menn eru so smátt farnir at rigga til. »Tinganes« ið liggur her skal við gørmum. Sjúrdaberg er á veg upp úr Onglandi. Fer væntandi til saltfisk. Jóannes Patursson er á veg til marknaðin fullfermdur. Fekk uppí í 11 dagar á Vesturlandinum. Óli Dahl er vorðin formaður í Klakksvíkar Sjonleikarfelag.

Maskinurnar til nýggja tunnurvirki komu við Tjaldrinum. Eisini kom maður at seta tær upp. Virkið verður í gomlu handilshúsinum úti í Klakksvík.

Oprøret í Klaksvík

Dagblaðið (Hákon Djurhuus?) málir dónum til at beita politivaldið eftir Norðoyingum.

Tá ið Dagblaðið og Hákon Djurhuus áður hava vent sær móti Norðoyingum ella roynt at dálka Norðoyingar í eygum dana, hava teir skrivað tað á føroyskum; men litid hevur teirra skrivning munað. Dansk stjórnin sigur framvegis, at tað fyrst og fremst er lögtingið, ið skal taka avgerð í hesum máli.

Fyri at skaða Norðoyingar og allar teir, ið hava virkað fyri eini loysn av læknamálinum, mest gjørligt, eru teir farnir at skriva á donskum og mæla dónum beinleiðis til at beita danska politivaldið eftir Norðoyingum. Dagblaðið endar grein sína við hesum orðum, ið ikki eru at misskilja:

»Og yderligere angående svaret for uroen og overgrebene i Klaksvik at henvende sig til Justitsministeriet, der efter den bestående ordning har ansvaret for retshåndhævelsen i hele riget, selv om denne retshåndhævelse skulle gå ud over nogle partifjeller på Færøerne.«

CEMENT

ætlanin er at taka cementbát úr Aalborg fyrra helming av mars. Gerið so væl at siga okkum frá farmi beinan vegin.

P/f. Skipafelagið Føroyar.